

Plan van aanpak Warmtevisie Raalte

Aanleiding

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat er regionale energie- en klimaatstrategieën worden opgesteld en dat alle gemeenten uiterlijk 31 december 2021 een warmtetransitievisie hebben vastgesteld om de omslag te kunnen maken naar een aardgasvrije gebouwde omgeving per 2050. Om sturing en richting te geven aan deze warmtetransitie willen wij als gemeente samen met onze omgeving een warmtetransitievisie ontwikkelen.

Probleem

In de jaren '60 is in Nederland in minder dan 5 jaar het landelijke gasnet uitgerold. Ook in gemeente Raalte was het 'gauw-kloar' en kon men koken en stoken op het Groningse gas. Maar inmiddels raakt het Groningse gas op en ontstaan er aardbevingen in Groningen ten gevolge van de gaswinning. Het Rijk heeft besloten de Groningse gasbel per 2022 te sluiten. Deze ontwikkelingen, samen met de afspraken uit het Klimaatakkoord, plaatsen ons voor uitdagingen die we samen willen en moeten oppakken. Huizen en andere gebouwen moeten van het aardgas af en er moet ruimte worden gecreëerd voor de opwek en opslag van duurzame energie. In december 2015 is in Parijs een akkoord bereikt over het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, welke nationaal zijn uitgewerkt in het Klimaatakkoord van 2019. Het belangrijkste doel binnen deze akkoorden is dat de gemiddelde temperatuur op de aarde niet meer dan 2 graden Celsius mag stijgen. Om dat te bereiken moet de uitstoot van broeikasgassen, waaronder ook de uitstoot van de gebouwde omgeving bij de verbranding van aardgas, sterk verminderd worden. De afspraak is om 49% CO₂ reductie te realiseren per 2030 en CO₂ neutraliteit per 2050.

Doel en scope

Het doel van de warmtetransitievisie in gemeente Raalte is richting geven aan het meerjarige traject om de bestaande bebouwing in de gemeente Raalte aardgasvrij te maken per 2050. Dit betekent dat er voor 2050 in de gemeente Raalte 16.100 woningen losgekoppeld zijn van het aardgas. Naast woningen van particuliere eigenaren en woningbouwcorporaties, worden ook 3.300 (woning equivalenten¹) kantoorgebouwen en utiliteitsgebouwen meegenomen in de warmtetransitievisie. De bedrijven in de gemeente Raalte moeten uiteindelijk ook afgekoppeld worden van het aardgas, maar deze worden niet meegenomen in de warmtetransitievisie.

De warmtetransitievisie is een maatregel voor CO₂-reductie van de tafel 'Gebouwde omgeving' (zie afbeelding 1). Bedrijven worden in het Klimaatakkoord meegenomen in de tafel 'Industrie'.

Afbeelding 1: Klimaattafels Klimaatakkoord²

¹ Het aantal woningequivalenten kan worden afgeleid uit de aanname dat 100 m² aan bruto vloeroppervlak utiliteit gelijk is aan 1 woningequivalent.

² <https://www.rvo.nl/sites/default/files/bijlagen/Handleiding%20Verkenning%20restwarmtebenutting%20NEW%20versie%20201%205%20april.pdf>

² <https://www.energiekaart.net/uitkomsten-van-de-klimaattafels-het-klimaatakkoord/>

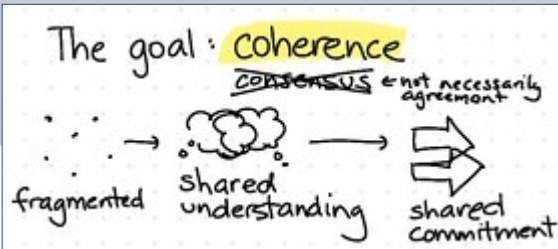
De warmtetransitievisie voldoet aan de afspraken uit het Klimaatakkoord als het antwoord geeft op de twee volgende vragen: “Welke wijken gaan WANNEER afkoppelen en WAT voor een alternatief heeft de laagste maatschappelijke kosten?”.

Naast de afspraken uit het Klimaatakkoord, vinden wij het als gemeente Raalte belangrijk om toe te werken naar een gedragen visie. Dit doen we door stakeholders en eindgebruikers vanaf het begin mee te nemen in de ontwikkeling en gezamenlijke taal te gebruiken. Om die reden refereren we, vanaf nu, naar de warmtetransitievisie als ‘Warmtevisie Raalte’.

Aanpak

De nationale opgave van de warmtetransitie komt voort uit diepgewortelde problemen in onze maatschappij: Klimaatverandering, een schaarste van fossiele brandstoffen én de impact van de aardgas-onttrekkingen in Groningen. Dit betekent dat de warmtetransitie van oorsprong benaderd dient te worden als een ‘wicked problem’ (verdere referentie naar de Nederlandse term: ‘hardnekkig probleem’). ‘Wicked problems’ zijn hardnekkige problemen welke niet met simpele maatregelen op te lossen zijn. Er is ingrijpende en brede maatschappelijke verandering nodig omdat verschillende problemen met elkaar verweven zijn (bijvoorbeeld de relatie tussen klimaatverandering en armoede). Vanaf 2000 heeft transitie management zijn opwachting gemaakt als een sturingsaanpak om met dit soort hardnekkige problemen om te gaan.

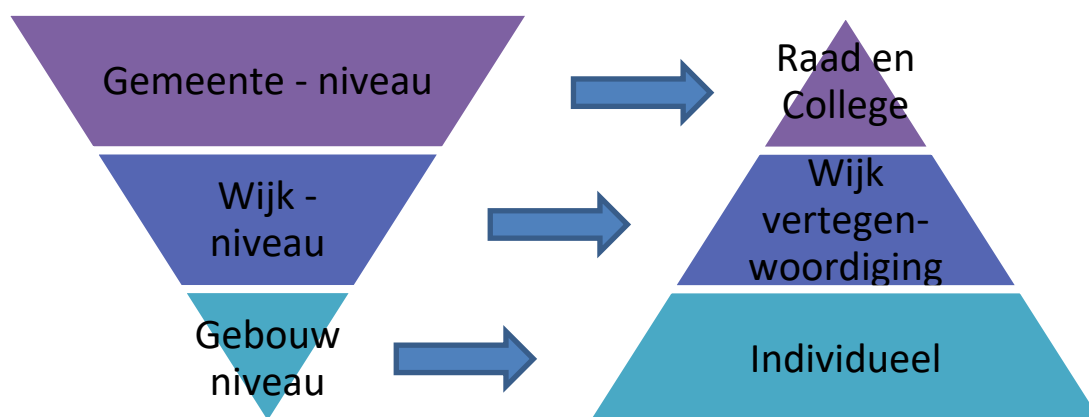
Vanuit de theorie van ‘hardnekkige problemen’ en het hieraan gerelateerde transitie management is een aantal karakteristieken gedefinieerd, welke worden meegenomen als bouwstenen voor het meerjarige traject van de warmtetransitie in de gemeente Raalte:

Kenmerken hardnekkige problemen	Maatregelen transitie management
Complexe materie. De ontwikkelingen in de warmtetransitie zijn complex. Alle aspecten hebben met elkaar te maken en moeten integraal afgewogen worden.	Afbakenen (geografisch en sectoraal) Eindgebruiker centraal Datamanagement & joint-factfinding
Snel veranderende omstandigheden. Er bestaat veel onzekerheid rondom trends en ontwikkelingen op juridisch, financieel, technisch en andere thema's.	Fasering, werken met concepten & snelle feedbackloops Experimenteren – al doende leert men en al lerende doet men.
Veel belanghebbenden, vele meningen. Er is niet één iemand aan te wijzen als probleem-eigenaar. Bij het probleem is een groot aantal belanghebbende partijen betrokken.	Toewerken naar wederzijds begrip i.p.v. consensus. Vooraf gezamenlijk afspraken maken wie, welke besluiten, op welk moment maakt.
Complexe besluitvorming. Niet één partij kan beslissen over de oplossing. Besluitvorming is complex.	

Afbeelding 2: Coherentie versus consensus

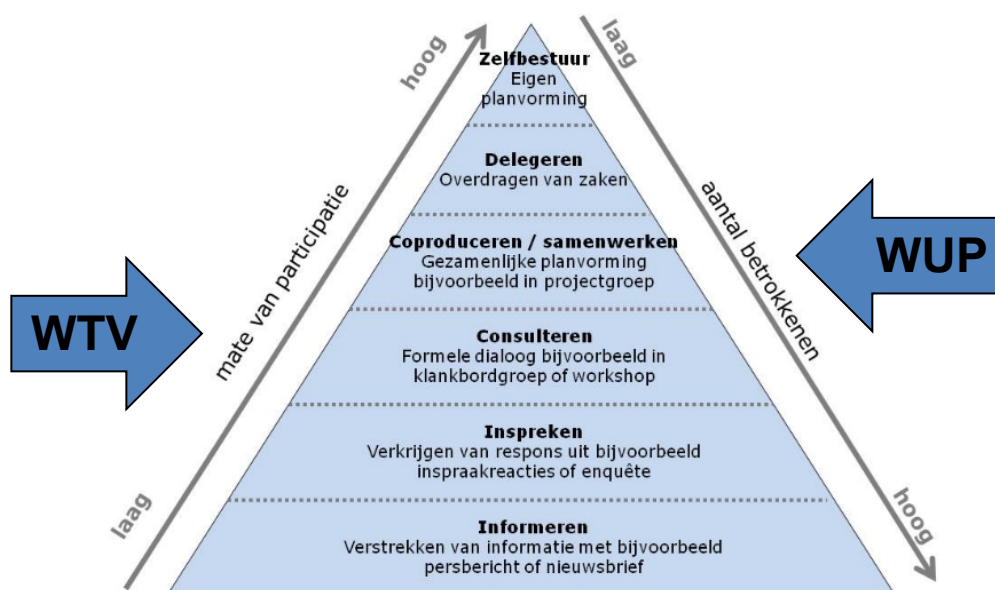
Participatie & Besluitvorming

In dit Plan van Aanpak is gebruik gemaakt van de participatieladder. In het traject naar een Warmtevisie Raalte wordt op basis van de geografische schaal bepaald op welk niveau betrokkenen kunnen meebeslissen. In de warmtetransitie gaat het eerst om het belang van álle eigenaren in de gebouwde omgeving (woningcorporatie, particulieren, utiliteiten etc.), boven het individuele belang. Naarmate het proces uitvoering nadert verplaatst dit niveau naar het individu en gaan ook besluiten in toenemende mate in samenspraak met individuele eigenaren (zie afbeelding 4).

Afbeelding 4: Beslisboom o.b.v. geografie

Stakeholders denken in de Warmtevisie Raalte mee over uitgangspunten en randvoorwaarden en worden actief benaderd om input te leveren. In afbeelding 5 is de participatieladder weergegeven. Voor de warmtetransitievisie kiezen we ervoor stakeholders te consulteren en vragen om mee te denken. Voor de wijkuitvoeringsplannen willen we gaan samenwerken met de inwoners en gebouweigenaren van de desbetreffende wijk. Dit betekent intensievere participatie, maar met een kleiner aantal betrokkenen (de wijk in plaats van iedere inwoner in de gemeente). In bijlage 1 vindt u meer informatie over het participatietraject voor de verkenningsfase van de Warmtevisie Raalte en hoe wij inwoners en gebouweigenaren willen consulteren.

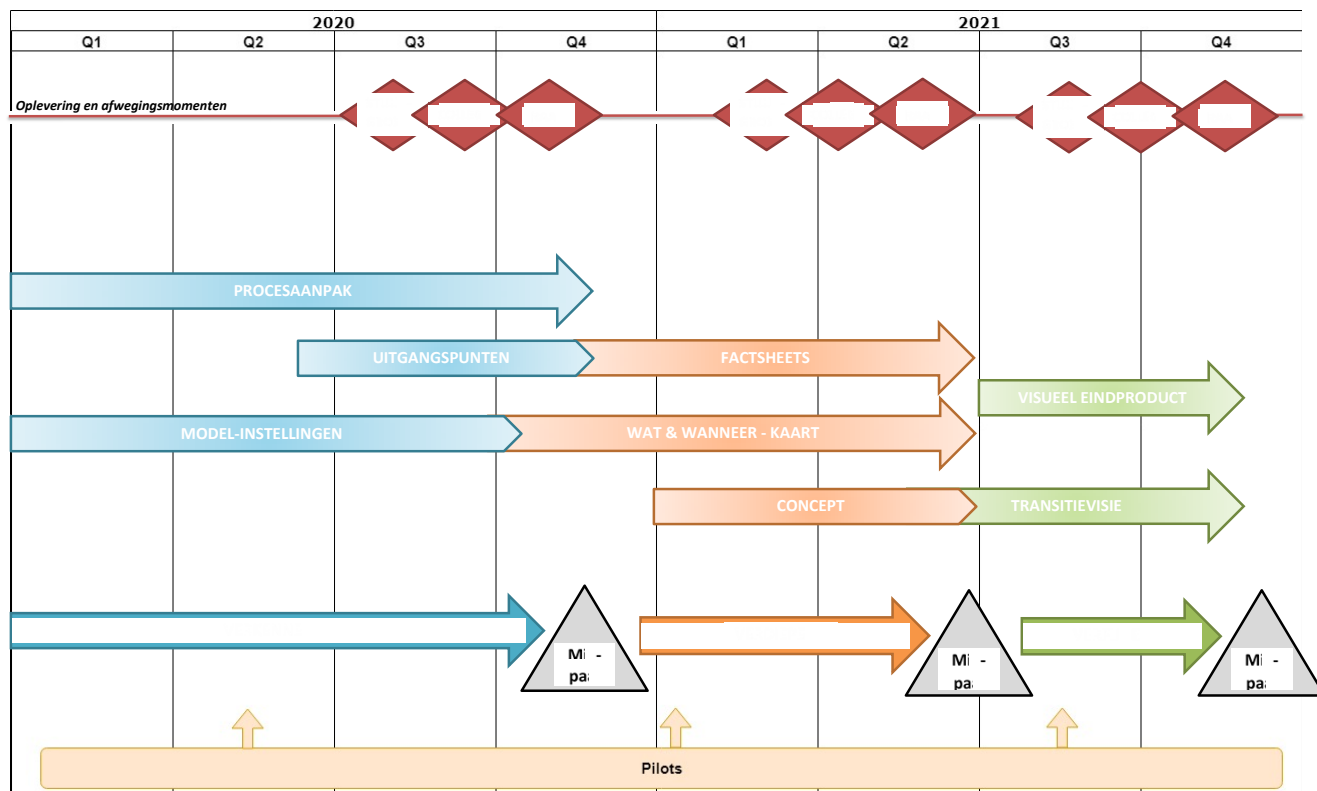

Afbeelding 5: Participatieladder

Planning

Uitgaande van de hiervoor benoemde kenmerken van de warmtetransitie, is een planning opgesteld van begin 2020 tot eind 2021. Het proces om te komen tot een Warmtevisie Raalte is opgeknipt in drie fasen: de verkennende, de verdiepende en de verfijnfase. Aan het einde van elke fase vindt een oplevering van deelproducten plaats. Deze mijlpaal gaat samen met een moment bestuurlijke afweging en besluitvorming. Het vormt de start van de volgende fase.

Na de planning volgt een beschrijving van de verschillende deelproducten ter uitwerking van de planning.

Afbeelding 3: Tijdsplanning

Resultaat per fase

Het proces bevat de volgende deelproducten, welke aan het einde van de fase tijdens de afweging- en keuzemomenten worden opgeleverd.

Fase 1: Verkenning

1. De uitgangspunten in de Warmtevisie Raalte

We willen bij de inwoners en belanghebbende partijen input ophalen voor uitgangspunten van de Warmtevisie Raalte. Welke zorgen moeten ondervangen worden? Welke kansen worden gezien? Wat vinden inwoners belangrijk als hun woning van het aardgas af gaat? Verschillende methodes gaan worden toegepast om de wensen in de samenleving op te halen, welke in het vervolgtraject centraal staan.

2. De model-instellingen voor het CEGOIA-model. Onze gemeente maakt gebruik van het CEGOIA-model om te berekenen welk alternatief voor aardgas de laagste maatschappelijke kosten heeft voor woningen en utiliteitsbouw in een buurt (de gebouwde omgeving). Het is

niet bekend hoe de toekomst er precies uit zal zien. Om die reden is het model ingesteld op basis van aannames. Een aantal aannames kunnen we toetsen en aanpassen op basis van lokale kennis en inzichten. In de verkenningsfase worden de modelinstellingen getoetst bij een selecte groep stakeholders om te komen tot een ingesteld model voor de Pilot Westdorp en de andere buurten in onze gemeente.

3. Procesplan

In het procesplan staat beschreven hoe het vervolgtraject om tot een Warmtevisie Raalte te komen eruit ziet, een uitwerking van fase 2 en 3. Op basis van de uitgangspunten afkomstig uit het participatietraject en de modeluitkomsten kan het vervolgtraject opgesteld worden en bij het college en de raad worden ingebracht.

Kanttekening: Het participatietraject rondom de uitgangspunten start in augustus 2020 in verband met het Corona-virus. Bijlage 1 geeft meer informatie over deze eerste deelproducten.

Fase 2: Verdieping

4. Factsheets

Er zijn nog veel aspecten onduidelijk in de warmtetransitie. Op basis van de uitgangspunten opgehaald in de verkenning, willen we duidelijkheid creëren rondom de zorgen/kansen van het aardgasvrij- vraagstuk middels onderzoek en Joint Factfinding. Het proces wordt verder vormgegeven naarmate de uitgangspunten helder worden. Centraal staat dat we de uitgangspunten uit fase 1 gaan uitwerken door middel van onderzoek. Daarin trekken we samen op met stakeholders en gaan we op zoek naar 'de feiten' en de meest actuele ontwikkelingen op dit gebied. Nadere uitwerking volgt in het procesplan van fase 2 en 3.

5. Wat & Wanneer - Kaart

De 'Wat & Wanneer - Kaart' die we als gemeente willen ontwikkelen zal bestaan uit een kaart van gemeente Raalte met twee kaartlagen.

- In de Wat-Kaart staat aangegeven welk aardgasalternatief per wijk met de kennis van nu de laagste maatschappelijke kosten heeft.
- In de Wanneer-Kaart staat weergegeven welke plannen of initiatieven de komende tijd gaan spelen in de wijk of buurt. Deze Wanneer-Kaart wordt gebruikt om te bepalen welke wijken kansrijk zijn om voor 2030 van het aardgas af te gaan. Deze kaart is net als de Wat-Kaart dynamisch: elk initiatief en losgekoppelde aardgasvrije wijk zal hierop zichtbaar worden. Dit biedt de mogelijkheid om van kansen te profiteren en voor eigenaren om hun eigen plannen af te stemmen op de ontwikkelingen in de dorpen.

6. Concept Warmtevisie Raalte

De Factsheets en de Wat & Wanneer - Kaart zijn de bouwstenen van de Warmtevisie Raalte. Deze deelproducten worden samengevoegd tot een Concept Warmtevisie Raalte dat opgeleverd wordt voor feedback van college, raad en belangrijke stakeholders.

Kanttekening: De deelproducten die worden opgeleverd in de verdiepingsfase kunnen nog wijzigen op basis van de opgedane kennis in fase 1. Het uiteindelijke proces en de deelproducten van fase 2 en 3 worden gedefinieerd in het procesplan.

Fase 3: Verfijning

De fase verfijning, bestaat uit een niet vooraf bepaald aantal feedback-loops. We werken vanuit een concept warmtetransitievisie toe naar een vastgestelde, gedragen visie. Dit betekent dat alle betrokken stakeholders in het traject de kans krijgen om input te leveren.

7. De Warmtevisie Raalte, bestaande uit:

- De uitgangspunten, randvoorwaarden waaraan een wijk moet voldoen om over te gaan op een aardgasvrij alternatief: 'even comfortabel, even duur, veel duurzamer'
- De wijken welke voor 2030 overgaan. Met elke wijk waar kansen liggen om vóór 2030 de uitvoering te initiëren is een dialoog gevoerd over kansen en zorgen. Ook is onderzoek gedaan naar de sociale factoren in de wijk.
- De beschikbare alternatieven. Voor de wijken die vóór 2030 een Wijkuitvoeringsplan ontwikkelen, is in kaart gebracht welke alternatieven de laagst maatschappelijke kosten geven.
- Bijlage: De Factsheets
- Bijlage: De Wat & Wanneer - Kaart

8. Visuele weergave Warmtevisie Raalte

Om te komen tot een Warmtevisie Raalte heeft een intensief traject plaatsgevonden op organisatorisch, bestuurlijk en participatief vlak. Om de laatste drie thema's te illustreren is, naast een beleidsstuk, een visuele weergave gewenst. Een product waar alle stakeholders hun bijdrage in herkennen, in uitgangspunten, factsheets of visie, en wat een (fysieke) plek kan krijgen in onze gemeente.

De afronding van dit product gaat gepaard met een feestelijk moment met alle betrokkenen.

Bij akkoord op het Plan van Aanpak worden de activiteiten in gang gezet om tot deelproduct 1, 2 en 3 te komen. Voor de gezamenlijke uitgangspunten, het ingesteld klimaatmodel CEGOIA en het procesplan voor fase 2 en 3 wordt gestreefd kwartaal 4 2020 op te leveren voor een afweging en besluitmoment.

Risico's

In onderstaande overzicht zijn de meest relevante risico's benoemd, welke effect kunnen hebben op de planning, het budget of de kwaliteit van de Warmtevisie Raalte.

Risicomatrix				
	Ongewenste gebeurtenis	Oorzaak	Gevolg	Beheersmaatregel
1.	Vertraging in het opstellen van uitgangspunten	Beperkingen in contactmogelijkheden i.v.m. coronavirus	Niet kunnen organiseren van Luistervinken	Uitgangspunten voor de warmtevisie worden online verzameld
2.	Woning en gebouweigenaren protesteren en/of delen zorgen over de opgestelde Warmtevisie. Met name degenen in de wijken welke voor 2030 van het aardgas af	Ze zijn niet goed meegenomen in het proces, hun zorgen zijn niet gehoord en er is geen gesprek georganiseerd dat hun wijk voor 2030 van het aardgas af moet	Er worden zienswijzen ingediend en er ontstaat weerstand tijdens de fase van de wijkuitvoeringsplannen. Woningeigenaren kunnen (nog) niet worden gedwongen van het aardgas af te koppelen.	We verzamelen de zorgen, wensen en belangen van woningeigenaren digitaal en kijken naar andere methoden om deze op te halen. We zorgen ervoor dat deze zorgen en wensen geborgd worden in de Warmtevisie onder 'Uitgangspunten' en

	gekoppeld worden.			verder opgepakt en onderzocht worden
3.	Vertraging in de bestuurlijke afstemming met Raad en College	Beperkingen in contactmogelijkheden i.v.m. coronavirus	Lagere betrokkenheid in het voortraject, minder input op en draagvlak voor de warmtevisie	Verkennen van de digitale mogelijkheden om input op te halen op het voortraject
4.	Budget niet toereikend	Interne uren en advieskosten lopen op omdat het een complex en veelomvattend traject is	Te laag budget voor een kwalitatief goede warmtevisie. Dit krijgt zijn weerslag op de kwaliteit van de wijkuitvoeringsplannen	Intensief contact onderhouden in de stuurgroep en ambtelijk opdrachtgever. Duidelijkheid in projectkosten voor de begroting van 2020
5.	Onvoldoende beschikbaarheid van medewerkers van gemeente	De warmtetransitie raakt verschillende werkvelden: ruimte, sociaal, financiën, juridisch, projecten en communicatie. Hier is de werkdruk al hoog	Vertraging in het project of lagere kwaliteit omdat interne advisering stagneert en integraal 'werk met werk maken' intensief en complex is	In gesprek blijven met stuurgroep, DT en MT over capaciteit en prioritering. Meekoppelkansen inzichtelijk maken voor kansrijke wijken en aanvullen voor andere wijken bij de actualisering van de warmtevisie
6.	Onderzoeksresultaten in welke wijk op welk alternatief kan aansluiten zijn niet betrouwbaar	Technieken in aardgasvrij-alternatieven ontwikkelen zich snel. Daardoor is data en de onderzoeksresultaten op basis van deze data snel verouderd	De Wat & Wanneer Kaart toont de alternatieven voor aardgas met de laagste maatschappelijke kosten, bij verdiepende business cases blijken de kosten anders uit te vallen doordat technieken doorontwikkeld zijn	Werken met scenario's waarbij verschillende technische ontwikkelingen worden doorgerekend. In de wijkuitvoeringsplannen worden (een aantal van) de alternatieven voor aardgas verdiepend doorgerekend. De warmtevisie wordt, waar nodig, vaker geactualiseerd
7.	Het tempo van partners Enexis, SallandWonen en onszelf loopt niet gelijk op	De ambitie van SallandWonen is hoog, de mogelijkheden van Enexis voor verzwaring van huidige en aanleggen van nieuwe infrastructuur is beperkt en de gemeente staat voor een grote opgave met beperkte capaciteit	SallandWonen investeert in onderhoud en renovatie, waar de gemeente nog geen uitsluitsel kan geven over welk alternatief voor aardgas in de wijk gekozen gaat worden. Enexis wordt een vertragende factor in de uitvoering van de wijkplannen	In goed gezamenlijk overleg blijven met de belangrijkste partners van de warmtetransitie SallandWonen en Enexis. Gezamenlijk verkennen welke partners nog meer nodig zijn om tot goede samenwerking te komen (provincie, warmtenetbeheerder, financier, of overige)

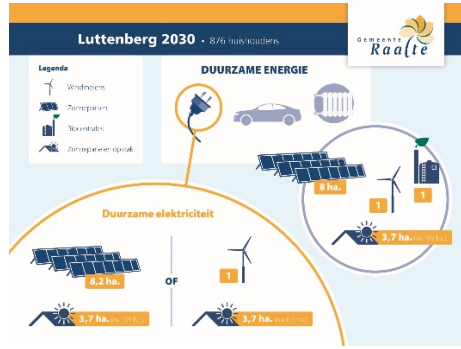
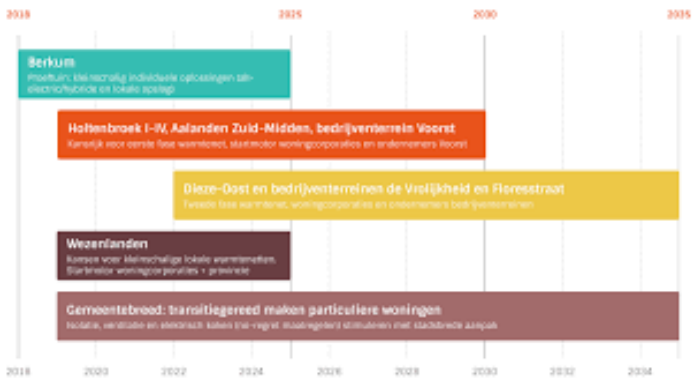
Bijlage 1. Procesplan fase 1 verkenningsfase

Bij akkoord op het bovenstaande plan van aanpak, wordt de overstap gemaakt naar uitvoering van de eerste fase. Dit betekent dat de werkzaamheden in werking worden gezet om te komen tot de drie voorgenoemde deelproducten.

Het proces om te komen tot deze deelproducten wordt onderstaand verder uitgewerkt.

Deelproduct 1: Uitgangspunten van de Warmtevisie Raalte

Om te komen tot het deelproduct 'Uitgangspunten voor de Warmtevisie Raalte' is een participatief proces uitgedacht. Belangrijk in dit participatieve proces is dat we met mensen in gesprek gaan over zaken waar ze ook daadwerkelijk invloed op hebben. Dit is congruent met de manier waarop we participatie in andere trajecten insteken. In onderstaande tabel is het participatietraject vergeleken van de warmtetransitievisie en de Regionale Energie Strategie.

REGIONALE ENERGIE STRATEGIE	WARMTETRANSITIE
College en Raad besluit over wat (aantal kWh) en wanneer (per 2030)	College en Raad besluit over wat (hoeveel wijken) en wanneer (voor 2030 of 2030-2050)
Boodschap aan belanghebbenden: Wat en wanneer staat vast.	Boodschap aan belanghebbenden: Wat en wanneer staat vast.
 Luttenberg 2030 • 8,76 TWh/jaar DUURZAME ENERGIE Legende: Windmolens, Zonnepanelen, Biomassa, Zonnepanelen op dak Duurzame elektriciteit 8,2 ha. OF 3,7 ha.	 Berkum Werkzaamheden aan bestaande individuele oplossingen aan elektrificerende en lokale opslag Halbebroek I-IV, Aalanden Zuid-Midden, bedrijventerrein Voerst Kansrijk voor diverse lokale warmteketens, districtverwarmingssystemen en erdwarmtebronnen Dierse-Oost en bedrijventerreinen de Vrijheid en Floreestraat Kansrijk voor elektrificatie, warmtepompen en erdwarmtebronnen Wezenlanden Kansrijk voor kleine lokale warmteketens, districtverwarmingssystemen en erdwarmtebronnen Gemeentebreed: transitiegericht maken particuliere woningen Kansrijk voor elektrificatie, warmtepompen en erdwarmtebronnen met decentrale opslag
Doelgroep: plaatselijk belangen en dorpswerkgroepen <i>Welke rol willen jullie innemen in de realisatie hiervan? Welke zorgen en kansen zien jullie?</i>	Doelgroep: inwoners en pandeigenaren <i>In Nederland is afgesproken dat iedere woning tussen nu en 2050 van het aardgas af is. Als uw woning aan de beurt is: Wat vindt u dan belangrijk?</i>
Participatietraject op de 'Hoe-vraag'.	Participatietraject op de 'Hoe-vraag'.

Tabel 1: Participatie insteek in de Regionale Energie Strategie en de Warmtetransitievisie

Het doel van het participatieproces in de Warmtevisie Raalte is:

- Uitgangspunten ophalen voor de warmtetransitievisie en de opvolgende wijkuitvoeringsplannen
- Bewustwording creëren over de opgave bij een brede doelgroep.
- Ontwikkelen van draagvlak en wederzijds begrip.

De aanpak van het participatieproces in de verkennende fase is:

Wij gaan als gemeente naar de mensen toe. We streven ernaar verschillende groepen mensen in onze gemeenten te spreken door mensen met verschillende leeftijden en achtergronden op te zoeken. Bovendien kiezen we ervoor de inwoners van de gemeente Raalte online en offline te benaderen. Dat doen we door de methode 'Luistervinken' in te zetten, zowel online en offline gaan wij met een beknopte vragenlijst werken.

In heel Nederland is afgesproken dat iedere woning tussen nu en 2050 van het aardgas af is. Als uw woning aan de beurt is:

- Wat vindt u belangrijk?
- Waar moeten we rekening mee houden?
- Waar maakt u zich zorgen over of ziet u kansen?
- Wat doet u al om uw woning te isoleren?

We gaan na akkoord op het plan van aanpak, van start met de volgende activiteiten.

- Eind juni: er wordt een opleidingsmoment georganiseerd voor interne medewerkers
- Mid augustus, september: de digitale tool is online en we gaan actief Luistervinken in de dorpen
- Oktober: Resultaten zijn beschikbaar. Deze worden verwerkt in de vervolgstappen (procesplan fase 2 en 3) en actief gecommuniceerd.

Kanttekening: Indien de training eind juni niet door kan gaan i.v.m. Corona maatregelen, dan wordt er overgestapt op een digitale vorm om input te verzamelen voor de uitgangspunten van de Warmtevisie. Er wordt gekeken of later in het traject een dialoog georganiseerd kan worden om met betrokkenen in gesprek te gaan over de Warmtevisie.

Deelproduct 2: De model-instellingen voor het CEGOIA-model

In de verkennende fase wordt het CEGOIA Model ingesteld en verder verdiept met lokale gegevens. We werken hiervoor met adviesbureau CE Delft, wie dit model heeft ontwikkeld. Het CEGOIA Model is toegepast tijdens de tweedaagse startbijeenkomst warmtetransitie in Boerhaar vorig jaar. Bovendien is het CEGOIA Model de basis waarop de Leidraad is ontwikkeld voor alle gemeenten in Nederland. Het adviesbureau CE Delft is gekozen om voor ons een model te ontwikkelen ingesteld op de lokale gegevens en eigenschappen van de gemeente Raalte.

De huidige stand van zaken is dat het model is doorgenomen met de belangrijkste publieke en semi-publieke stakeholders in de warmtetransitie. Hierbij zijn de parameters in het model getoetst bij Enexis en SallandWonen, gegevens zijn aangeleverd intern en door de externe partners en er wordt een vergelijking gemaakt met de concept Regionale Structuur Warmte.

Voor het vervolg wordt een themasessie georganiseerd met het college. Hierbij wordt het model doorgenomen en wordt besproken welke instellingen van het model passen bij onze gemeente. Ook de Raad wordt meegenomen in de werking van het CEGOIA Model tijdens een Rond de Tafel (datum n.t.b.). Bij ontwikkelingen worden de Raad en het College tijdig op de hoogte gesteld.

Deelproduct 3: Het procesplan voor fase 2 en 3

Het proces om te komen tot een procesplan voor fase 2 en 3, moet nog worden ontwikkeld. Een aantal factoren en ontwikkelingen nemen we mee, om te verwerken in en te komen tot dit procesplan:

- *Al doende leren we, en al lerende doen we.* We verzamelen de ervaringen van de Pilot Energiek Westdorp en van andere gemeenten in de proeftuinen.
- *We informeren actief naar de nieuwste ontwikkelingen en trends.* Met name, maar niet uitsluitend, in financiering, wetgeving, data-analyse, technieken, participatie en de proeftuinen.
- *De uitgangspunten die we ophalen in het participatieve traject worden meegenomen in het vervolg.* We gaan verkennen wat de beste manier is om te borgen wat de inwoners meegeven als belangrijk, kansrijk of zorg. Op basis daarvan beoordelen we hoe we deze het beste verder kunnen onderzoeken of een plek geven in de warmtevisie en wijkuitvoeringsplannen.
- *Belangrijke en complexe onderwerpen worden zorgvuldig meegenomen in het proces.* Hieronder verstaan we onder andere het onderwerp: Rolverdeling en besluitvorming, ambitie in aantal wijken en participatie met verschillende stakeholders. We gaan complexe beslissingen opknippen en geleidelijk toewerken naar besluitvorming.